

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gemeente Rijnwoude	
Nr. in-1281	Afd.: SIC
Ingekomen: - 3 APR 2009	
* Gemeenteraad	Kopie: griffier/Bwald
Voor akkoord naar:	
Rel.nrs.	
Afdoening vakafdeling	Archief
Naam medewerker:	Paraaf DIV- medewerker:
Adres:	Aanvraagdatum:

De colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Boskoop, Rijnwoude, Alphen aan den Rijn, Zoetermeer en Zoeterwoude.

Gedeputeerde Staten

Directie Leefomgeving en Bestuur
Afdeling Bestuur en Beleids-
coördinatie

Contact
drs. J. van Straalen
T 070 - 441 61 92
F 070 - 441 79 38
j.van.straalen@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
2 april 2009
Ons kenmerk
PZH-2009-243966
Uw kenmerk
-
Bijlagen
1

Onderwerp

Bestuurlijke toekomst Rijnwoude, Boskoop en omgeving

Geacht college,

In onze brief van 27 november 2007, kenmerk PZH-2007-557246, waarvan wij u een afschrift hebben gezonden, hebben wij een besluit genomen over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten in de Zuidplas en omgeving.

Een onderdeel van dat besluit was de conclusie dat een vrijwillige fusie van Boskoop en Rijnwoude uiterlijk per 2011 gewenst is. Met deze keuze zou de door Rijnwoude aangegeven duurzame variant van een grote Groene Hartgemeente in de toekomst niet onmogelijk worden gemaakt. Tevens werd daarmee de mogelijkheid opengelaten dat overeenkomstig de voorkeur van Rijnwoude de gemeente Zoeterwoude bij de fusiebesprekingen betrokken wordt.

Met besluitvorming in de gemeenteraad van Rijnwoude (12 maart 2009) en Boskoop (26 maart 2009) is het huidige proces om te komen tot een vrijwillige fusie tussen Boskoop en Rijnwoude beëindigd. In deze brief gaan wij daarop in en geven wij u ons standpunt daarover.

Algemeen

Op 27 maart 2007 heeft de Commissie-Van den Berg aan ons het advies 'De puzzel passend gemaakt over fusies van gemeenten in het hart van Zuid-Holland' uitgebracht. De commissie adviseert oplossingen met duurzame en met beperkte houdbaarheid.

Oplossingen met duurzame houdbaarheid is de vorming van een Zuidplaspoging bestaande uit Gouda, Moordrecht, Zevenhuizen-Moerkapelle, Nieuwerkerk aan den IJssel en Waddinxveen en de vorming van een nieuwe gemeente bestaande uit Rijnwoude, Boskoop, Bodegraven, Reeuwijk en bij voorkeur Alphen aan den Rijn.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen bij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

MD

provincie **HOLLAND**
ZUID

Ons kenmerk
PZH-2009-243966

Oplossingen met beperkte houdbaarheid zijn een fusie van Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle, een fusie van Waddinxveen, Boskoop en Rijnwoude en grenscorrecties ten gunste van Gouda en eventueel een fusie van Gouda met Reeuwijk en Bodegraven, tenzij Reeuwijk en Bodegraven besluiten vrijwillig te fuseren. Voor de commissie is Zoeterwoude niet relevant in deze fusiediscussie omdat de gemeente wel om zich heen kijkt richting Leiden of Groene Hart, maar geen verdere uitspraken wil doen.

De oplossingen van de commissie zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten en criteria:

- voorkeuren van gemeentebesturen en initiatieven van onderop;
- uitspraken van gemeenten over nut en noodzaak van grenscorrecties;
- regionale opgaven in het gebied;
- een duurzaam, bestuurskrachtig en consistent eindbeeld voor het gehele gebied;
- vraag aan gemeenten hoe om te gaan met de problematiek van Gouda;
- aanzienlijke versterking van de ruimtelijk-economische ontwikkelingsmogelijkheden van Gouda;
- belangrijke versterking bestuurskracht gemeenten;
- ownership, dat wil zeggen ambities en vraagstukken verdienen een verantwoordelijke en daadkrachtige probleemeigenaar;
- geen opdeling gemeenten.

Op basis van het advies van de commissie hebben wij een voorlopig standpunt ingenomen en dat voor consultatie voorgelegd aan de betrokken gemeenten. Wij hebben samengevat gekozen voor een vrijwillige fusie van Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle, een vrijwillige fusie van Bodegraven en Reeuwijk en een vrijwillige fusie van Waddinxveen, Boskoop en Rijnwoude. Voor Gouda hebben wij grenscorrecties voorgesteld.

Op 27 november 2007 hebben wij een eindbeslissing genomen op basis van het advies van de Commissie-Van den Berg en op basis van de ingekomen standpunten van de betrokken gemeenten. Wij hebben besloten de vrijwillige fusie van Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle per 2010 te steunen. Uit de ingekomen reacties hebben wij geconcludeerd dat Boskoop, Rijnwoude en Waddinxveen niet vrijwillig zullen fuseren. Daarmee is die fusie voor ons van de baan. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat een vrijwillige fusie van Boskoop en Rijnwoude uiterlijk per 2011 gewenst is. Wij hebben Gouda en Waddinxveen gevraagd met elkaar in overleg te treden over de mogelijkheid van niet-vrijblijvende bestuurlijke samenwerking/samenvoeging. Bodegraven en Reeuwijk hebben wij de ruimte gegeven om te komen tot een vrijwillige fusie uiterlijk per 2011, waarbij andere varianten niet meer aan de orde zijn. Op inhoudelijke gronden blijven wij van oordeel dat de Gouweknoop en een beperkt gebied van Zevenhuizen-Moerkapelle moeten worden toegevoegd aan Gouda, maar dat zal na 2010 moeten plaatsvinden in overleg tussen Gouda en de nieuwe gemeente Zuidplas.

Provinciale Staten hebben op 12 december 2007 de eindbeslissing van ons college na een debat voor kennisgeving aangenomen

Ons kenmerk
PZH-2009-243966

Bestuurlijke ontwikkelingen in het hart van Zuid-Holland na onze eindbeslissing van 27 november 2007

Rijnwoude en Boskoop

Na de eindbeslissing van ons college spreekt de gemeenteraad van Boskoop op 10 juli 2008 de intentie uit tot samenvoeging van Boskoop en Rijnwoude per 2012. De gemeenteraad van Rijnwoude spreekt de intentie uit voor het onderzoeken van de mogelijkheden van een vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Boskoop en Rijnwoude met als gewenste einddoel een grote Groene Hartgemeente. Op 27 november 2008 besluiten beide raden tot het vaststellen van het Plan van Aanpak, inclusief het Plan van Aanpak strategische visievorming, het communicatieplan, de opdrachtformulering om te komen tot een due diligence onderzoek. Daarnaast is er een herindelingscan fictieve gemeente Boskoop-Rijnwoude uitgevoerd. Vervolgens is er in januari 2009 een raadsconferentie geweest in Boskoop en Rijnwoude over de conceptvisie op de toekomst van beide gemeenten en hebben toekomstdebatten plaatsgevonden. In Boskoop ging het vooral over de toekomstvisie, in Rijnwoude vooral over nut en noodzaak van de fusie en alternatieven daarbij.

Op 12 februari 2009 verschijnt er een persbericht van CDA, PvdA, VVD en SGP-ChristenUnie Rijnwoude waarin staat dat een fusie tussen Rijnwoude en Boskoop er niet in zit. Er is nauwelijks meerwaarde vastgesteld, financieel is het nadelig voor inwoners van Rijnwoude en er is geen draagvlak voor deze fusie onder de inwoners van Rijnwoude.

Op 12 maart 2009 besluit de gemeenteraad van Rijnwoude het huidige proces van onderzoek naar de mogelijkheden tot een fusie tussen Rijnwoude en Boskoop te beëindigen. De raad heeft burgemeester en wethouders verzocht voor 1 oktober 2009 een sterkte/zwakteanalyse op te stellen met betrekking tot de problemen waarmee de gemeente Rijnwoude zich geconfronteerd ziet en waarbij tevens wordt aangegeven op welke wijze deze knelpunten zouden kunnen worden opgelost.

Op 26 maart 2009 besluit de gemeenteraad van Boskoop als direct gevolg van de eenzijdige en voortijdige beëindiging door de gemeente Rijnwoude de voorbereidingen in het kader van een herindeling met de gemeente Rijnwoude te beëindigen. Tevens concludeert de raad op basis van de resultaten van de drie onderzoeken dat Boskoop de zaken goed op orde heeft en dat uit de onderzoeken blijkt dat de fusie voor beide gemeenten meerwaarde heeft. Boskoop had derhalve het fusieproces voort willen zetten. Voor de zomer 2009 zal de raad een debat voeren over de toekomstmogelijkheden voor de gemeente Boskoop.

Nieuwe gemeente Zuidplas

De gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle hebben besloten vrijwillig te gaan fuseren per 1 januari 2010 om daarmee beter de integrale transformatie van de Zuidplaspolder te realiseren. Het wetsvoorstel Samenvoeging van de gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle wordt thans behandeld door de Tweede Kamer.

Ons kenmerk
PZH-2009-243966

Samenwerking/samenvoeging Gouda en Waddinxveen

Burgemeester en Wethouders van Gouda en Waddinxveen hebben gezamenlijk op 28 november 2008 aan ons laten weten dat er afspraken zijn gemaakt over bestuurlijke, strategische en ambtelijke samenwerking. Gouda en Waddinxveen treden zoveel mogelijk met een standpunt naar buiten. Beide gemeenten hebben een extern bureau opdracht gegeven verder onderzoek te doen naar de bestuurlijke toekomst. Beide gemeenten werken voortvarend aan de niet-vrijblijvende bestuurlijke samenwerking/samenvoeging.

Vrijwillige fusie Bodegraven en Reeuwijk

De gemeenteraden van Bodegraven en Reeuwijk hebben op 18 december 2008 en 22 december 2008 het Herindelingsontwerp voor de vorming van de nieuwe gemeente ReBo vastgesteld. Daarmee is de eerste stap gezet op grond van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) om te komen tot de vrijwillige fusie per 1 januari 2011.

Boskoop wenst in een brief van 13 maart 2009 Bodegraven veel wijsheid en succes toe bij de verdere realisatie van de nieuwe fusiegemeente Reeuwijk-Bodegraven.

In mei/juni 2009 zullen de beide gemeenteraden naar verwachting de volgende stap zetten in het arhi-traject: het vaststellen van het Herindelingsadvies. Na ontvangst van dit advies zullen wij het advies met een positieve zienswijze doorzenden naar de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Daarna volgt het wetgevingstraject en kan de fusie per 1 januari 2011 plaatsvinden.

Alphen aan den Rijn

Na het verschijnen van het advies van de Commissie-Van den Berg en ons voorlopig standpunt over de toekomst van de gemeenten in de Zuidplas en omgeving heeft Alphen aan den Rijn op 11 oktober 2007 een visie gepresenteerd over de gemeenten in het gebied.

Alphen aan den Rijn:

- vindt een fusie van Boskoop, Rijnwoude en Waddinxveen onaanvaardbaar;
- vindt een gemeente Rijnwoude, Boskoop en Zoeterwoude niet haalbaar;
- heeft een voorkeur voor opsplitsing van Rijnwoude (Koudekerk en Hazerswoude-Rijndijk bij Alphen aan den Rijn);
- vindt een fusie van Rijnwoude met Alphen aan den Rijn zeer wel mogelijk.

Wij hebben in onze eindbeslissing van 27 november 2007 geconcludeerd dat het voorstel van Alphen aan den Rijn niet in procedure wordt gebracht omdat wij toen de wenselijkheid hebben uitgesproken van een vrijwillige fusie tussen Rijnwoude en Boskoop.

Zoeterwoude

Naar aanleiding van ons standpunt over de vrijwillige fusie van Rijnwoude en Boskoop per 2011 hebben wij Zoeterwoude opgeroepen betrokken te worden bij de fusiebesprekingen. In een bestuurlijk overleg op 18 januari 2008 met Burgemeester en Wethouders van Zoeterwoude heeft de gedeputeerde erop gewezen dat, wanneer Rijnwoude en Boskoop fuseren per 2011, Zoeterwoude niet alsnog in 2013 of 2014 kan aansluiten. Zoeterwoude realiseert zich dat,

provincie
ZUID HOLLAND

Ons kenmerk
PZH-2009-243966

wanneer de fusie tussen Boskoop en Rijnwoude plaatsvindt, aansluiting in de eerstvolgende jaren niet meer mogelijk is. In het overleg bleek dat Zoeterwoude gaat voor zelfstandigheid en samenwerkt met gemeenten waar dat mogelijk is. Zoeterwoude heeft voor de tweede keer de bestuurskracht laten onderzoeken.

Zoetermeer

Zoetermeer is tot op heden door ons college niet betrokken geweest bij de discussie over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten in de Zuidplas en omgeving. Zoetermeer heeft in het kader van een werkbezoek van de Commissaris van de Koningin op 9 april 2009 aan de gemeente aangegeven kennis te hebben genomen van het raadsbesluit in Rijnwoude van 12 maart 2009 om het vrijwillige fusieproces met Boskoop te beëindigen. Zoetermeer wil over de ontstane situatie in Rijnwoude (kern Benthuisen) nader van gedachten wisselen.

Leiderdorp

Leiderdorp is tot op heden door ons college niet betrokken geweest bij de discussie over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten in de Zuidplas en omgeving. Leiderdorp grenst onder andere aan Rijnwoude. Leiderdorp heeft onlangs de bestuurskracht laten onderzoeken.

Lansingerland en Kaag en Braassem

Lansingerland en Kaag en Braassem zijn eveneens buurgemeenten van Rijnwoude. Op 1 januari 2007 is Lansingerland ontstaan. Kaag en Braassem is op 1 januari 2009 ontstaan.

Conclusie en het vervolg

In 2006 koos de raad van Rijnwoude voor een herindeling met in ieder geval Zoeterwoude en Boskoop. Daarmee liet de raad het eerder ingenomen standpunt los dat Rijnwoude een voldoende bestuurskrachtige gemeente is om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. De keuze voor een herindeling en opgave zelfstandigheid zijn voornamelijk gebaseerd op:

- * de grote opgaven die op het grondgebied van Rijnwoude gerealiseerd moeten worden:
 - o de Greenport;
 - o de Oude Rijnzone;
 - o de RijnGouwewijk;
 - o Centrumontwikkeling Hazerswoude-Rijndijk;
 - o het Bentwoud;
- * de bewegingen van andere gemeenten in de regio die consequenties hebben voor de positie van Rijnwoude;
- * de toename van het aandeel ontwikkeltaken in het gemeentelijk opgavenprofiel in relatie tot de capaciteitseisen die dat stelt aan bestuur en organisatie;
- * de (onvoldoende) bestuurskracht.

In 2007 en 2008 besluit de raad van Rijnwoude zich te blijven inzetten voor een grote Groene Hartgemeente en dus voor een herindeling, mede vanwege het realiseren van de grote opgaven. Burgemeester en Wethouders van Rijnwoude constateren in de oplegnotitie voor de raad van 12 maart 2009 dat de redenen om de zelfstandigheid te heroverwegen sindsdien niet zijn verminderd.

provincie **HOLLAND**
ZUID

Ons kenmerk
PZH-2009-243966

In de oplegnotitie vatten Burgemeester en Wethouders van Rijnwoude als algemene lijn samen dat een aantal inwoners tegen een herindeling is en een grote meerderheid van de deelnemers in de focusgroepen en de toekomstdebatten niet à priori afwijzend staat ten opzichte van schaalvergroting. Een fusie tussen Rijnwoude en Boskoop wordt als niet wenselijk beschouwd omdat er te weinig meerwaarde is aangetoond en omdat eventueel wenselijke alternatieven, zoals een fusie met Alphen aan den Rijn, het betrekken van Zoeterwoude, het in een keer realiseren van de grote Groene Hartgemeente of het uitbesteden van taken, niet voldoende zijn onderzocht.

De criteria die Rijnwoude hanteert bij fusiepartners zijn: duurzaamheid, substantiële vergroting van de bestuurskracht en aanwezigheid van voldoende draagvlak.

De keuze van Boskoop voor een herindeling geldt nog onverminderd op basis van:

- * de grote opgaven waarvoor Boskoop staat waaronder de Greenpoort regio Boskoop en de ontwikkeling van het Groene Hart;
- * de uitkomsten van de bestuurskrachtmeting in relatie tot de toekomstige ontwikkelingen;
- * diverse externe onderzoeken;
- * de eigen ambitieuze toekomstvisie.

Boskoop heeft in de Beslisnota Boskoop 2015 criteria vastgesteld waaraan fusiepartners worden getoetst:

- behoud en versterking van de boomteelt in de regio;
- een structureel gezonde positie;
- een duurzame schaal;
- het woonklimaat;
- de ruimtelijke en culturele verbondenheid;
- regionale samenhang en evenwicht;
- ontwikkelpotentie.

Voor ons is door de besluitvorming in de gemeenteraden van Rijnwoude en Boskoop vast komen te staan dat de door ons gewenste vrijwillige fusie van beide gemeenten per 2011 niet gerealiseerd zal gaan worden. Er is daarmee geen regionaal consistent eindbeeld ontstaan.

In de Nota Samenwerken aan de kwaliteit van het lokaal bestuur in Zuid-Holland (vastgesteld door Provinciale Staten op 25 maart 2009) hebben wij aangegeven dat, indien dat aan de orde is, vrijwillige herindeling van gemeenten onze voorkeur heeft, maar dat wij gemeentelijke herindeling als ultimum remedium niet uit de weg gaan. Indien een of meer gemeenten ons verzoeken de regie te voeren in een herindelingsproces zullen wij onze verantwoordelijkheid nemen en zoeken naar een zo groot mogelijk draagvlak daarvoor in de regio. Wij vinden het niet gewenst dat een gemeente een regionaal gewenste herindeling kan tegenhouden.

provincie **HOLLAND**
ZUID

Ons kenmerk

PZH-2009-243966

Met Rijnwoude en Boskoop zijn wij het eens dat de redenen om de zelfstandigheid van beide gemeenten te heroverwegen nog onverminderd aanwezig zijn. Rijnwoude stelt dat een fusie van Boskoop en Rijnwoude ten minste moet voldoen aan drie criteria, te weten duurzaamheid, substantiële vergroting van de bestuurskracht en aanwezigheid van voldoende draagvlak. Aan deze criteria wordt volgens Rijnwoude niet voldaan.

Wij zijn tot de conclusie gekomen dat niets doen voor ons geen optie meer is. Immers, in onze eindbeslissing van 27 november 2007 hebben wij al aangegeven dat een onomkeerbaar proces in gang is gezet dat voortvarend ter hand moet worden genomen. Wij kunnen niet voorbijgaan aan het feit dat er in dit gebied een structurele en duurzame oplossing moet komen. Voor deze bestuurlijke impasse in dit gebied moet een oplossing gevonden worden. Wij willen daaraan bijdragen en de gemeenten daarbij faciliteren.

Wij hebben ons beraden over de ontstane situatie. Alles afwegende zijn wij tot de conclusie gekomen dat andere varianten dan gepresenteerd in onze eindbeslissing van 27 november 2007 onderzocht moeten worden. Wel zijn wij van mening dat een aantal lopende samenwerkings- en fusieprocessen door de huidige ontwikkelingen rond Boskoop en Rijnwoude niet verstoord mag worden door nieuwe onderzoeken. Daarbij gaat het om de vorming van de nieuwe gemeente Zuidplas, de vrijwillige fusie tussen Bodegraven en Reeuwijk en de niet-vrijblijvende bestuurlijke samenwerking/samenvoeging tussen Gouda en Waddinxveen. Het staat voor ons buiten kijf dat deze samenwerkings- en fusieprocessen onverkort door moeten gaan.

Dit betekent concreet dat wij Moordrecht, Zevenhuizen-Moerkapelle, Nieuwerkerk aan den IJssel, Bodegraven, Reeuwijk, Gouda en Waddinxveen niet zullen betrekken in ons onderzoek naar varianten. De op 1 januari 2007 gevormde gemeente Lansingerland en de op 1 januari 2009 gevormde gemeente Kaag en Braassem zullen wij ook niet betrekken in ons onderzoek naar varianten. Deze nieuwe gemeenten hebben immers recent een fusieproces doorlopen en hebben behoefte aan bestuurlijke rust op het terrein van de bestuurlijke organisatie. Indien u vindt dat Leiderdorp betrokken zou moeten worden in het onderzoek naar varianten, dan vernemen wij dat graag spoedig van u.

Gemeenten die wij wel zullen betrekken bij het onderzoek naar andere varianten zijn, naast Rijnwoude en Boskoop, de buurgemeenten Alphen aan den Rijn, Zoetermeer en Zoeterwoude. Wij verwachten van deze gemeenten dat zij willen meewerken aan het onderzoek. Ter informatie hebben wij een kaart van Rijnwoude, Boskoop en omgeving bijgevoegd.

Wellicht ten overvloede benadrukken wij dat er nog geen sprake is van het starten van een procedure in het kader van de Wet arhi, maar van een verkenning van mogelijkheden voor de bestuurlijke toekomst.

provincie **HOLLAND**
ZUID

Ons kenmerk
PZH-2009-243966

Met de gemeenten Rijnwoude, Boskoop, Alphen aan den Rijn, Zoetermeer en Zoeterwoude willen wij op korte termijn de verkenning naar mogelijke varianten starten. Daartoe zal op korte termijn een afspraak met u worden gemaakt voor een bestuurlijk overleg in juni 2009.

Wij verzoeken u de raad van uw gemeente van het vorenstaande in kennis te stellen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

M.H.J. van Wieringen-Wagenaar

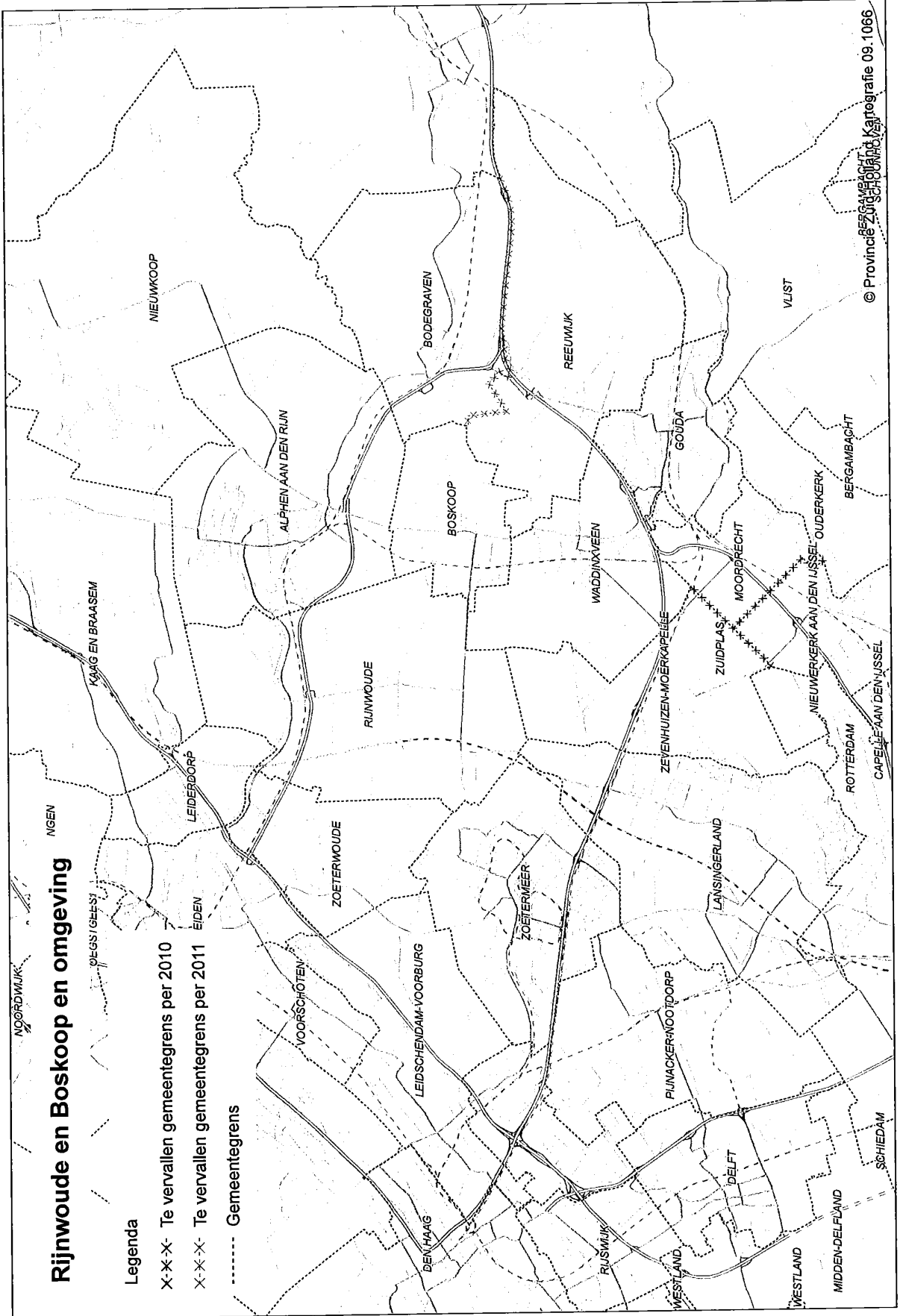
J. Franssen

Afschrift aan:

- De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- De leden van Provinciale Staten
- De raden van de gemeenten Rijnwoude, Boskoop, Alphen aan den Rijn, Zoetermeer en Zoeterwoude
- De colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel, Zevenhuizen-Moerkapelle, Bodegraven, Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Kaag en Braassem, Lansingerland en Leiderdorp
- De raden van de gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel, Zevenhuizen-Moerkapelle, Bodegraven, Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Kaag en Braassem, Lansingerland en Leiderdorp
- De Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten, Postbus 45, 2800 AA Gouda

Bijlagen:

- kaart

© Provincie Zuid-Holland, Kartografie 09.1066